

Županijsko izvješće: Zadarska županija

Godina provedbe: 2024

Broj održanih sastanaka: 0

Broj usvojenih programa: 0

Provedeni programi

U 2024. godini provodile su se mjere iz područja zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja i prevencije ovisnosti sukladno Nacionalnoj strategiji djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine (NN 18/2023-307). Preventivne aktivnosti provodile su se kontinuirano na načelima univerzalne, selektivne i indicirane prevencije.

Provedene ostale aktivnosti

Kroz 2024. godinu nastavljena je suradnja s dionicima na području prevencije ovisnosti i zlouporabe droga kako na lokalnoj tako i na regionalnoj razini. Provedeno je niz aktivnosti unutar preventivnih programa u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo, zdravstvenim i socijalnim ustanovama te nevladinim organizacijama. Zadarska županija u suradnji sa Gradom Zadrom i Zavodom za javno zdravstvo Zadar sudjelovala je u provedbi projekta Trening životnih vještina - program univerzalne prevencije rizičnih ponašanja (pušenja, alkohola i zlouporabe droga) namijenjen učenicima osnovnih škola, koji za cilj ima smanjenje učestalosti i intenziteta konzumiranja sredstava ovisnosti kao i odgodu prvog konzumiranja. U programu obilježavanja i preventivnim aktivnostima tijekom godine sudjelovali su predstavnici Zadarske županije, Grada Zadra, obrazovno odgojne ustanove, zdravstvene ustanove, terapijske zajednice i udruge za prevenciju ovisnosti, PU., volonteri i zainteresirana javnost.

Županijski koordinatori za programe prevencije ovisnosti upoznati su s aktivnostima osnovnih i srednjih škola u provedbi školskog programa prevencije ovisnosti kojim se želi razvijati odgovornost za zdravlje i odgovorno ponašanje, prevenirati upotreba alkohola, duhana, psihoaktivnih tvari te rizična ponašanja. Cilj programa je afirmirati pozitivne vrijednosti, pozitivne životne navike i stavove razvijanjem i jačanjem samopoštovanja i slike o sebi kod učenika. Provodi se tijekom nastavne godine, na satovima razrednog odjela ili u sklopu redovne nastave. Provode ga stručni suradnici, svi razrednici, razredni i predmetni učitelji. Ovim programom obuhvaćeni su svi učenici škola.

Usvojeni dokumenti

Odluka o osnivanju Povjerenstva za ovisnost i ponašajne ovisnosti ("Službeni glasnik Zadarske županije broj 15/24 od 5.12.2024.")

Rješenje o imenovanju članova Povjerenstva ("Službeni glasnik Zadarske županije broj 15/24 od 5.12.2024.")

Problemi u radu

Oblici suradnje i slično

Zadarska županija surađuje sa Uredom za suzbijanje zlouporabe droga, jedinicama lokalne samouprave, centrima socijalne skrbi, odgojno obrazovnim ustanovama, organizacijama civilnog društva, medijima i građanima.

Ciljevi županijske politike prema Akcijskom planu

Sukladno Planu razvoja Zadarske županije 2021.-2027. borba protiv ovisnosti strateški je zdravstveni prioritet.

Utrošena financijska sredstva za područje suzbijanja ovisnosti (zlouporabe droga)

Iz proračuna županije: 19.165,37

Iz proračuna gradova: 46.500,00

Sveukupno: 65.665,37

Popis ustanova i organizacija koje djeluju u području suzbijanja zlouporabe droga na području županije

Socijalne ustanove: Centar za socijalnu skrb Zadar, Centar za socijalnu skrb Biograd na Moru, Centar za socijalnu skrb Benkovac, Dom za odgoj djece i mladeži Zadar

Zdravstvene ustanove: Opća bolnica Zadar, Zavod za javno zdravstvo, Dom zdravlja Zadarske županije, Zavod za hitnu medicinu Zadarske županije, Ljekarne Zadar, Psihijatrijska bolnica Ugljan

Nevladine organizacije: Udruga Porat - Udruga apstinenata za pomoć pri resocijalizaciji, Udruga Nada-Udruga za suzbijanje zlouporabe droga i pomoć obiteljima ovisnika, terapijske zajednice Mondo Nuovo i Cenacolo, Volonterski centar Zadar, Caritas Zadarske županije

Podatci o broju liječenih ovisnika od strane službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti (SZPO)

Sveukupan broj ovisnika o drogama: 1 567

Broj opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 497

Broj novopridošlih opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 7

Broj konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 57

Broj novopridošlih konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 10

Stopa liječenih ovisnika na području županije: Stopa osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih droga na 100.000 stanovnika u dobi od 15 do 64 godine za Zadarsku županiju iznosila 517,3/100.000 stanovnika, a stopa liječenih opijatskih ovisnika za Zadarsku županiju iznosila 486,7/100.000 stanovnika.

Izješće o suradnji Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti s nadležnim ustanovama (CZSS, DO, županijski uredi, NVO i druge relevantne ustanove) na području županije

Služba je kroz prevenciju ovisnosti kontinuirano skrbila o osobama koje imaju problema s konzumacijom psihoaktivnih supstanci (droge, alkohol, nikotin, lijekovi) i ponašajnim ovisnostima (kockanje, internet), kao i članovima njihovih obitelji:

Individualni i obiteljski savjetodavni rad sa eksperimentatorima, konzumentima i ovisnicima o psihoaktivnim tvarima

Provođenje individualnog psihijatrijsko–medicinskog tretmana, a po potrebi indiciranje nespecifične ili specifične farmakoterapije

Provođenja supstitucijskog programa za zdravstveno neosigurane pacijente, za one koji nemaju odabranog liječnika primarne zdravstvene zaštite te za turiste u Službi

Skrb za trudnice ovisnice o opijatima u suradnji s nadležnim odjelom bolnice

Redovita testiranja urina na metabolite droga

Aktivnosti usmjerene na prevenciju HIV - infekcije te infekcije hepatitisom B i C, u svrhu prevencije, ranog otkrivanja i upućivanja na liječenje ovisnika u suradnji s OB Zadar, praćenje liječenja ovisnika od Hepatitisa C

Suradnja s vladinim i nevladinim organizacijama, udrugama građana, pomoć kod upućivanja u TZ

Suradnja i zajedničke aktivnosti s institucijama iz područja zdravstva, socijalne skrbi i obrazovanja i suradnja sa lokalnom samoupravom

Provođenje aktivnosti sukladno projektu „Rehabilitacija, resocijalizacija i društvena reintegracija ovisnika o drogama“ Vladinog Ureda za droge

Nastavak suradnje s penalnim sustavom, Zatvorom, Uredom za probaciju, Općinskim i Županijskim državnim odvjetništvom i svim sudovima zbog provođenja izrečenih sudskih mjera i postpenalnog prihvata ovisnika i nastavka njihovog liječenja.

Trend zlouporabe droga i vrste droga i ovisnosti koje su se tijekom prethodne godine pojavljivale na razini županije,

ocjena trenda zlouporabe droga u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu

Ukupan broj pacijenata uključenih u tretman Službe zbog problema bolesti ovisnosti u 2024. godini bio je 567, od čega je njih 535 s prebivalištem u Zadarskoj županiji. Najveći broj osoba liječen je zbog ovisnosti o opijatima, njih 90%. Broj novih osoba u sustavu liječenja zbog opijatske ovisnosti je također kontinuiran. U 2022. godini registrirano je 11 novih opijatskih ovisnika, dok je ukupni broj novoregistriranih osoba 20, u 2023. godini registrirano je 7 novih opijatskih ovisnika, dok je ukupni broj novoregistriranih osoba 13. U 2024. godini registrirano je 7 novih opijatskih ovisnika, dok je ukupni broj novoregistriranih osoba 17.

Prosječna dob prvog javljanja na liječenja zbog opijatske ovisnosti u 2024. godini bila je 37 godina, dok je u 2023. godini 39,7 godina. Prosječna dob prvog javljanja na liječenje zbog zlouporabe/ovisnosti bila je 31 godina, u 2022. godini bila je 33,8 godina dok je u 2023. godini 32,8 godina.). Najveći broj liječenih opijatskih ovisnika je u dobi između 40 i 54 godina. Najmlađi opijatski ovisnik ima 21 godinu, a najstariji 73 godine. Najmlađi opijatski ovisnik u 2022. godini imao je 25 godina, dok u 2023. godini 22. godine a najstariji 72 godinu. U 2024. godini, u tretmanu Službe je bilo 26 apsolutnih apstineta iz Zadarske županije dok je u 2023. godini, u tretmanu Službe je bilo 19 apsolutnih apstineta iz Zadarske županije. Tijekom 2024. godine pacijente se redovito upućivalo na testiranje na spolno prenosive bolesti te na daljnju obradu kod infektologa ili gastroenterologa. Tijekom 2024. godine je 119 osoba (članovi obitelji, partneri, prijatelji i sl.), kroz 353 dolazaka, bilo uključeno u obiteljski tretman s osobama koje su se javile na liječenje zbog zlouporabe/ovisnosti.

Broj i vrsta preventivnih i drugih programa koje je Služba provodila na razini županije i drugi relevantni podaci o stanju i kretanju zlouporabe droga na području županije

U sklopu projekta „Sigurno ponašanje djece na internetu“, djelatnice Službe za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti su u 16 osnovnih škola održale predavanja učenicima šestih i sedmih razreda na temu „Ovisnost o Internetu“. Ukupno je obuhvaćeno 29 razrednih odjeljenja, odnosno 460 učenika.

U 3 osnovne škole su provedene radionice na temu „Vršnjačko nasilje“. Ukupno je obuhvaćeno 9 odjeljenja petih razreda, odnosno 173 učenika.

U sklopu programa „Zdrav za 5“ provodila su se predavanja na teme zlouporabe i ovisnosti o alkoholu, drogama i kockanju:

U 16 osnovnih škola su održana preventivna predavanja pod nazivom „Nula promila“ za učenice i učenike osmih razreda. Obuhvaćeno je ukupno 27 razrednih odjeljenja, odnosno 679 učenika.

U 1 osnovnoj i 6 srednjih škola je provedeno predavanje na temu „Ovisnost i zlouporaba droga“, čime je obuhvaćeno 40 razrednih odjeljenja prvih razreda, odnosno 755 učenika.

U 8 srednjih škola su održana predavanja učenicima drugih razreda na temu „Kockanje - opasnost skrivena u zabavi“. Predavanjima je obuhvaćeno 51 razredno odjeljenje, odnosno ukupno 1.171 učenika.

U Zavodu za javno zdravstvo Zadar održano je predavanje na temu „Aktivno slušanje“, čime je obuhvaćeno ukupno 10 djelatnika ZZJZ

U jednoj osnovnoj školi je među 30 roditelja djece osnovnoškolskog uzrasta provedeno predavanje na temu „Psihološka otpornost - kako ju graditi“. Navedeno predavanje provedeno je i na Stručnom skupu učitelja, nastavnika i profesora biologije, među 40 osoba.

U suradnji s udrugom Porat održana su dva javna predavanja na temu „Kockanje kod maloljetnika“ u Biogradu na Moru i Benkovcu, među 10 odgojno-obrazovnih djelatnika.

Sveukupno utrošena sredstva za provedbu istraživanja iz proračuna županije: 0,00

Broj kaznenih djela vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 141

Broj prekršajnih prijava vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 347

Broj zapljena: 521

Vrste zaplijenjenih droga

Heroin u prahu, Kokain, Marihuana (kanabis), Ketamin, Kanabis biljka, Kanabis smola (hašiš), LSD, Amfetamin, MDMA i derivati (XTC), Ostali lijekovi s liste droga, Psilocibine